Ч. 149 Пятниця 5 (17) липня 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Людвіка Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Дальший розвій в Австриї.

Єсть така приповідка: „Коли хочеш довідати ся правди о собі, то послухай, що ворог о тобі говорить“. Не можна сказати, щоби ся приповідка була зовсім правдива, бо звістно, що вороги коли на когось завозьмуть ся, то видумають і то, чого нема і не було. Але з другої сторони і то правда, іменно длятого, що ворог, осудить нас хоч острійше, але далеко вірнійше як приятель, котрий хоч може й видить в нас щось злого, але з доброго серця щадить нас і не хоче нам того сказати.

То само буває і в житю полїтичнім. Наші полїтичні противники видять далеко лїпше наші похибки полїтичні, як наші полїтичні прихильники, а то хоч би вже для того, що противники слїдять далеко лїпше і пильнійше за нашою роботою і єї наслїдками, як наші прихильники. Коли отже хочемо звернути увагу на статию якогось нїмецкого лїберала, появившу ся під заголовком „Дальший розвій в Австриї“ в Pester Lloyd-ї, то не длятого, що той лїберал з цїлою заїлостию кидає ся на все що противне єго лїбералїзмови і рад би всї противні тому лїбералїзмови змаганя знищити і розбити, але длятого, що він висказує деякі гадки, котрі дійстно мають вагу в полїтичнім житю нашої держави, а котрі добре би й нам Русинам запамятати.

В дописи датованій з Відня 12 с. м. під повисшим заголовком кидає ся той лїберал головно на антисемітів і християньских суспільників, котрі після єго думки розбивають Нїмцїв і своїм поступованем доводять до змін, котрі стануть ся з часом причиною дальшого розвою в Австриї, котрого Нїмцї, особливо же їх дотеперішна лїберальна, або т. зв. тепер поступова партия, не можуть собі бажати. Він каже:

Одинокою ознакою ріжницї межи Нїмцями а Нїмцями в Австриї творить від тепер в Австриї *антисемітизм*, а слїдуючі вибори будуть відбувати ся межи Нїмцями під окликом антисемітизму. Але побіда антисемітизму в нїмецкім таборі в Австриї значить для нїмецкої народности в Австриї величезну страту, котра не дасть ся нїчим направити, катастрофу, як раз 1866 р. і слїдуючі по ній події, *побіду чеської ідеї державної*. То знають Чехи дуже добре і длятого старають ся дуже притягнути до себе жидів в краях судетских; они записують дуже пильно кождий антисемітский рух межи Нїмцями і використують єго як потреба для жидів. Єсть то героstратична робота, коли полїтики, як ті в народної партиї, що посивіли в неудачах, тепер мимо того чіпають ся ще послїдного средства, щоби перелїзти через мур, який поставила їм їх власна неміч. Нехай стає на поміч що не будь! Антисемітизм, звязь з людьми, що лише що відкрили в собі народне почутє і цїле житє поборювали всякий нїмецкий рух. Знайшли ся однакові: Нїмцї народовцї з християньскими суспільниками, з одної сторони Штайвендери і Барайтери, з другої Ліхтенштайни і Люеґери; одні, котрі тепер запрягають антисемітизм, другі, що в тім самім намірі закосичують ся національними перами, котрих цїле житє ненавидїли.

Схарактеризувавши так противний табор вихвалює віденьский дописуватель під небеса нїмецку партию лїберальну, котрої засади — як каже — суть непохитні: она позістала вірна нїмецкости, свободї, поступови і єдности державній, не клонила ся анї до антисемітизму, анї до национальної безродности або до федералїзму, щоби побороти трудности; можна робити всїлякі накиди, але та партия поступала в полїтицї просто і честно в щастю чи в нещастю. Та й тепер, коли она задумала відновити ся, не ставить для нових виборів иншої проґрами, як лиш ту, до якої доси признавала ся; не робить нїякої уступки клерикалам що-до школи, нїякої уступки що-до антисемітизму, нїякої уступки февдалам. Всї відзиви поступової партиї у Відни, в Празї, Бернї і Опаві мають одно на оцї: звязь всїх Нїмцїв яко головну основу для єдности держави, котру партия поступова хоче удержати цїлою і нїмецкою.

Нїмецка партия поступова переймає не лиш засади лїберальної партиї але і єї традицию. Може бути, що відносини в новій Радї державній будуть вимагати иншої тактики, що відносини нїмецкої партиї до сего або до того правительства будуть мусїли змінити ся, але що-до нової партиї буде ся завсїгди знати, з ким має ся дїло. Нові вибори виженуть ще не одну дивну баньку на верх. Около антисемітизму буде все крутити ся. З одної сторони буде стояти лиш нїмецка партия поступова зі всїма своїми здобутками від 1859 р., з другої цїлий ряд партий: християньскі суспільники, Нїмцї народовцї, лїберали, шенерерівцї і т. д.,

43)

Дїти капітана Ґранта.

Фантастично-наукова подорож Юлїя Верна.

(Дальше).

X.

Вімерра Рівер.

На другий день 24-го грудня виступили подорожні в похід вже досьвіта. Спека була сильна але не надто докучала, дорога рівна і для ковний не прикра. Мале товариство запустило ся в досить рідкий лїсок, а вечером по щасливій подорожи того дня, задержало ся над берегом Білого озера, що має воду солонаву непригожу до питя. Тут мусїв признати Яков Паґанель, що то озеро не було цїлком біле, так само як Червоне море не червоне, море Чорне не чорне і Жовта ріка не жовта а Голубі гори не голубі. Однако горячо перечив ся, що озеро справдї біле, бо так стояло в ґеоґрафії, але єго докази нїкого не пересьвідчили.

Пан Ольбінет приладив як звичайно точно вечерю, по котрій подорожні не уважаючи на жалібне витє „дінґосів“, тих шакалів Австралїї вскорі позасипляли, одні на возї, другі під шатром.

По другій сторо·ї Білого озера простягала ся пречудна рівнина вкрита буйною травою і цьвітами. Ґленарван і товариші повставаавши рано не могли налюбувати ся красотою виду. Пустили ся в дальшу дорогу. Ледве кілька далеких горбків виказувало нерівність ґрунту. Аж до кінця виднокруга видко було лише луги і цьвіти в їх весняній красї. Синя краска льну мішала ся з найрізнійшими иншими, що украшували то море зелени, а земля насичена солию губила ся під голубими і рожевими лободами.

Ті ростини дуже пожиточні для промислу, бо коли їх спалить ся і виполоче ся попіл, дають дуже добру соду. Паґанель, котрий перемінив ся в ботанїка, коли побачив цьвіти, називав ті різні ростини по імени, а коли вже розговорив ся не забув сказати, що в Австралїї начислили доси чотири тисячі двіста родів ростин, подїлених на сто двайцять родин.

Переїхавши скоро около десять миль, вступили подорожні до високих гаїв акаций, мімози і ґумових дерев, а всьо цвило дуже розлично. Царство ростинне в тій країнї численних жерел не було невдячне для сонця, бо запахом і цьвітами відплачувало єму щедро за єго проміне.

Царство зьвірят було о много біднійше; по луцї скакало кілька казуарів, але й до тих не можна було наблизити ся. Однако майорови удало ся убити досить рідкого птаха, з такого рода, що здаєть ся небавом вигине. То був „джебіру“, котрого анґлійскі кольонїсти називають великаньским журавлем. Той птах мав пять стіп висоти, а єго чорний, грубий, при кінци остро закінчений дзюб мав вісїмнайцять цалів довжини. Червона і синя краска піря на єго голові, ярко відбивала від лискучої зелености шиї, снїжної білости горла і довгих червоних ніг. Здавало ся, що природа вичерпала для него всї свої первістні краски.

Довго любували ся подорожні тим птахом і героєм дня був би став певне майор, коли би молодий Роберт не був убив о кілька миль дальше нескладного зьвіра: пів їжака, пів муравляря, сотворінє немов лиш природою зачеркнене, як зьвірята з первістної доби. Довгий, липкий, легко розширюючий ся язик, котрим він ловить муралї, головну свою поживу, висїв з беззубого писка.

— Ви бачили коли таке сотворінє? — спитав Паґанель.

— Страшне! — сказав Ґленарван.

— Страшне, але рідке — відповів Паґанель. — Єго дармо шукав би в инших частях сьвіта, оно жиє лише в Австралїї.

Очевидно що Паґанель хотїв забрати той цікавий оказ і заховати між подорожними припасами, але п. Ольбінет з такими обуренєм спротивив ся тому, що учений мусїв відступити від свого наміру.

Того дня перейшли подорожні сто сорок перший степень довжини. Доси стрічали дуже мало кольонїстів і скваттерів. Край видавав ся безлюдний. Не видко було нї слїду первістних мешканцїв краю; ті дикі поколїня кочували більше на північ по незміримих пустарях, куди перепливали ріки, що впадають до Дерлїнґ і Муррай. Однако подорожним лучило ся щось цікавого. Стрітили одно з тих величезних стад, які підприємчиві спекулянти спроваджують з гір всхідної части краю до Вікориї і полудневої Австралїї.

Около четвертої години по полудни дав знати Джон Менґлїс, що в віддаленю трех миль показав ся на виднокрузї величезний туман пороху. Нїхто не умів пояснити, звідки походи-

котрі з нерозуму або з вирахованя будуть старати ся висадити сей або той угольний камінь свободи у воздух, щоби розбити цїлу свободу. А понад всїма тими борбами уносить ся тїнь будучности: Чи Австрия буде нїмецкою чи славяньскою? Хто то попимає, буде знати, по котрій стануть сторонї.

Із всеї тої балаканини нїмецкого лїберала, теперїшного поступовця, виходить ось що: Антисеміти розбивають Нїмцїв. Чехи використовують антисемітизм і старають ся ослабити Нїмцїв тим, що притягають жидів на свою сторону. Вкінци готові Чехи побороти Нїмцїв зовсїм і добити ся своєї ідеї державної, готов настати федералїзм а з ним і Австрия стати славяньскою. Отсе був би той дальший розвій Австриї.

Перегляд полїтичний.

N. fr. Presse доносить, що президент мінїстрів, ґр. Баденї, поїде з кінцем липня або з початком серпня до Ішль, щоби там здати Монарсї справу з положеня полїтичного. Мабуть при сїй нагодї буде порішена також і справа виборів. Та сама ґазета доказує, що теперішна Рада державна мала би право радити ще аж до лютого 1897.

Кретийский сойм зібрав ся оногди а ґенерал-ґубернатор відчитав декрет, скликуючий сойм, в турецкій мові. Християньскі посли запротестували против того. Они зажадали відроченя сойму, щоби могли ухвалити, чи жаданя на явнім засїданю при участи Турків можуть бути сформуловані. Они заявили, що присутність Турків уважають за непотрібну і будуть чекати на відповідь правительства.

Новинки.

Львів дня 16 липня 1896.

— **Цїсарскі стипендиї.** З початком року шкільного 1896/7 будуть надані на унїверситетї у Відни два, а на унїверситетах в Празї і Градци по одній стипендиї для слухателїв всїх видїлів з фундациї Франц-Йосифа-Єлисавети по 300 зр. річно в золотї. Подання заосмотрені потрібними сьвідоцтвами мають вносити ся до дня 31 липня с. р. до ц. к. ґенеральної дирекциї Найвисших фондів.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила на засїданю з дня 13 липня с. р.: 1) Затвердити іменованя на духовних членів до ц. к. рад шкільних окружних: О. Ореста Чеховича греко-кат. декана і пароха в Боратинї до ц. к. окружної ради шкільної в Сокали, о. Ів. Пискорского римо-кат. декана в Прусах до ц. к. окружної ради шкільної заміскої у Львові, о. Юл. Левицкого греко-кат. декана і пароха в Словитї до ц. к. окружної ради шкільної в Перемишлянах; 2) затвердити вибори почтмайстра в Турцї Северина Брисевича і бар. Ульр. Кінсберґа на відпоручників ради повітової до окружної ради шкільної в Турцї, а дра Арт. Нїмґіна до окружної ради шкільної в Станиславові; 3) іменувати учителями народних шкіл: Герн. Бачиньского в Пискоровичах, Мих. Вишневского молодшим учителем 5-кл. мужескої школи в Бучачи, Ів. Рогенберґа старшим учителем 5-кл. мужескої школи в Чорткові, Мар. Заґурску молодшою учителькою 5-кл. женьскої школи в Чорткові, Ів. Червиньского і Ольгу Янишевску старшими учительками 4-кл. народної школи в Монастирисках, Зен. Ганкевича учителем в Журавинцях, Ом. Білашевского в Бишках, Казим. Новотарского в Жукові, Вільг. Галузу в Зарудцях, Мих. Дорика в Милятичах, Мар. Старакївну в Пасїках зубрицких, Ів. Одїжиньского в Білій, Володимира Борковского старшим учителем 5-кл. школи мужескої в Бродах, Фр. Богусевича управителем 5-кл. школи мужескої в Мостисках, Юр. Віпдіша управителем 2-кл. школи в Калинові, Вас. Кутного учителем в Городищи цетнарскім, Стеф. Цехника в Волици, Ем. Ротатівну в Дроговижи, Сав. Гайльманівну в Стрілках, Ром. Зобкова в Пукові, Алекс. Кулинича старшим учителем 5-кл. школи мужескої в Бібрцї, Мих. Сициньского молодшим учителем 5-кл. школи мужескої в Копичинцях, Мих. Круля старшим учителем 5-кл. школи народної в Старім містї, Герм. Ольцгавзерівну старшою учителькою 5-кл. школи женьскої в Долинї, Володим. Калиновича учителем в Ляшках долїшних, Єл. Вемівну молодшою учителькою 2-кл. школи в Снятинї на Балках, Як. Пенчака учителем в Гадиківцї, Христ. Фабіяна управителем 2-кл. школи в Воютичах; 4) установити посади катихитів римо- і греко-кат. для народних шкіл в Белзї від 1 вересня 1896; 5) перемінити народні одноклясові школи на двоклясові: в Гнилицях, Шегинях від 1 сїчня 1897, а в Конкольниках від 1 вересня 1897.

— **Ц. к. Адмінїстрация податків у Львові** просить нас оповістити, що всї властителї домів і чиншевих реальностий у Львові мають предложити чиншові фасиї на 1897 рік найпізнїйше до кінця серпня с. р. Друки на фасиї і топоґрафічні описи видає безплатно подавчий протокол ц. к. адмінїстрациї податків у Львові при пл. Цловій ч. 1 на II-гім поверсї.

— **З Станиславова** пишуть нам: В Пасїчній, повіта станиславівского, заложено в самі Зелені сьвята сего року хор селяньский при читальни місцевій заходом голови читальнї о. М. Яцкевича і начальника громади. Єсть надїя, що сей хор притягне всїх людий до читальнї. Щасть Боже!

— **Вертають з Бразилиї!** Polit. Corr. доносить на основі урядових жерел, що недавно тому приїхало з Бразилїї до Дженови (Ґенуа) богато галицких еміґрантів, котрі вертають назад до краю. Там провірено також урядово, що они розповідають страшні річи о сумнім положеню галицких еміґрантів в Бразилїї. Еміґрантам дано ґрунти на самих мочарах або такі простори, на котрих годї сїяти яке небудь збіже. При поживі, до якої галицкий селянин не привик, годї єму приготовити ґрунт під рілю. Богато людий вигинуло під впливом тамошного підсоня і з великої нужди. Лиш ті уратували ся, що на своє виживлене працювали при будовах зелїзниць або в ломах каміня. Всї жалують тепер того, що так з легким серцем покинули рідний край і хотїли би тепер назад вернути, але то трудно, бо войско бразилїйске так строго пильнує кольонїй, що еміґранти з цїлими родинами навіть і подимати о тім не можуть, щоби як видобути ся із сих нездорових сторін. — Стілько доносить згадана в горі ґазета. Незадовго вернуть ті еміґранти до краю і розповідять самі своїм сусїдам, якого щастя зазнали в бразилїйскім раю. Тепер вже показує ся наглядно, чи добре радили ті, що відраджували нашим селянам покидати взагалї рідний край, та не слухати нїяких аґєнтів, хоч би они до них і як солодко промавляли та обіцювали золоті гори в Америцї, все одно, чи

ло то явище. Паґанель гадав, що то метеор, а єго буйна уява глядала вже за природною причиною того явища — але Ертон здержав ті догадки, в які вже Паґанель став запускати ся і впевнив єго, що туман пороху походить від стада худоби в походї.

Ертон не помиляв ся. Густий туман наближав ся і рівночасно чим раз виразнїйше дав ся чути хор різних зьвірячих голосів; людий чути було по крику, свистї і накликуваню.

Вкінци виринула з того туману людска стать. То був головний начальник тої четвероножної армії. Ґленарван наблизив ся до него і по короткім привитаню навязала ся розмова. Провідник був властителем одної части того стада. Називав ся Сем Мечіль і гнав з всхідних провінций худобу до залива Портленд.

Єго стадо складало ся з дванайцять тисячів сїмдесять пять голов, а іменно тисяч волів, одинайцять тисячів овець і сїмдесять пять коний.

Ті зьвірята, закуплені худі в охрестности Голубих гір ішли тучити ся на буйних пасовисках полудневої Австралїї, де відпродують їх зі значним заробком. Заробляючи на кождім волї два фунти штерлїнґів, а пів фунта на кождій вівци [1]), повинен був мати Сем Мечіль сто пятьдесять тисячів франків чистого заробку. Отже то був великий інтерес. Але кількож то треба терпеливости, кілько енерґії, кілько трудів прийде побороти, заки доведе ся на призначене місце то неслухняне стадо. Не легко приходить заробок в тім тяжкім ремеслї.

Коли стадо переходило між громадками акаций, оповів Мечіль кількома словами свою історию. Ледї Єлена і Мария Ґрант злїзли з воза, а їздцї зіскочили з коний і всї посїдали в тїни густого ґумового дерева та слухали оповіданя провідника.

Сем Мечіль був вже сїм місяцїв в дорозї, денно їхав по десять миль, а подорож мала ще тревати около три місяцї. Мав з собою до помочи двайцять псів і трийцять людий, між котрими пятьох чорних, дуже зручних до гляданя заблуканих зьвірят. Шість возів ішло за єго стадом. Погоничі з довгими бичами, що мають вісїмнайцять цалів бичівна а девять стіп довгий ремінь, перебігали поміж ряди худоби і заводили лад, а пси як кіннота бігли по обох боках походу.

Подорожні дивували ся порядкови, в якім стадо переходило. Кождий род худоби ішов окремо, бо воли і дикі вівцї не годять ся з собою. Воли не хотять пасти ся там, куда переходили вівцї. З тої причини треба висилати воли наперед і справдї воли падїлені на два віддїли ішли передом. За ними ішло пять віддїлів овець під проводом двайцятьох погоничів, а віддїл коний замикав похід.

Сем Мечіль звернув увагу своїх слухателїв на то, що дїйстними провідниками єго армії не були нї пси, нї люди, лише воли, котрих старшоване признавало цїле стадо. Они ішли в перших рядах поважним кроком, глядаючи доброї дороги і здавало ся були пересьвідчені, що мають право до того, щоби з ними лїпше поводжено ся. Справдї о них дуже дбав провідник, а цїле стадо було їм слїпо послушне. Коли їм не сподобало ся задержатись де небудь, то треба було їм уступити, і дармо були би погоничі силували ся рушити їх зі спочинку, доки они самі не дали би знаку до походу.

Кілька подробиць, котрі подав провідник, доповнили історию тої виправи. Звичайно всьо ішло добре, доки стадо вандрувало по відкритих рівнинах. Не богато було труду і клопотів. Зьвірята пасли ся по дорозї, пили з жерел на пасовисках, спали в ночи, ішли в день і на голос псів послушно збирали ся. За те у великих лїсах або густих корчах було вже тяжше. Віддїли мішали ся або розсипували ся і треба було богато часу, щоби їх знов зібрати. Коли на нещастє заблукав ся який віл-провідник, то треба єго було конче віднайти, щоби удержати лад в стадї і погоничі тратили часом по кілька днїв на ті гляданя. Коли став падати великий дощ, лїниві зьвірята не хотїли іти, а в часї бурі обіймав всїх якийсь страшний переполох, кидали ся як шалені і мішали всякий порядок.

Однако при помочи енерґії і витревалости поборював провідник всї ті трудности. Ішов заєдно наперед, милю за милею, лишаючи за собою долини, лїси і гори. Але лучила ся одна пригода, в котрій провідник, що мусїв мати тілько прикмет, повинен був показати найбільшу прикмету, то єсть терпеливість; терпеливість тверду як скала, котрої не лише години і днї, але навіть цїлі тижднї не в силї захитати. Було то при переправах через ріки. Провідник мусїв задержувати ся на берегах вод, котрі впрочім легко перейти, але не єму. Перепону становив опір зьвірят. Воли, коли напили ся води, відходили від неї. Вівцї розбігали ся на всї сторони. Дожидано ночи, щоби звести стадо до ріки, але і то не помогло. Погоничі кидали силою баранів у воду, а вівцї не сьміли за ними іти. Пробовано мучити зьвірята спрагою і не дозволено пити кілька днїя; стадо не пило і не рушало ся з місця. Переношено ягната на другий берег в надїї, що матїрки підуть за ними; ягнята ричали а матїрки не рушали ся з місця. Так тревало нераз і місяць і провідник не знав, що робити з худобою. Нагле одного дня, без нїякої причини, лише задля якоїсь примхи не знати як і чому, один віддїл переходив ріку — а тодї приходив инший клопіт: не пускати худоби товпами до води, бо ряди мішали ся, одна худобина кидала ся на другу і богато погибало у водї".

Таке оповідав Сем Мечіль. Тимчасом більша часть єго стада перейшла в добрім порядку. Час єму вже було дігнати передні ряди своєї

[1]) Фунт штерлїнґів має 10 зр.

в Канадї, чи в Бразилиї, чи може де в Росиї і на Сибірн. Тут нам треба в рідні́м краю розумно працювати і двигати ся власними силами!

— **З Дирекциї товар. взаїмних обезпечень „Днїстер"** одержуємо отсе письмо: В числї 145 „Народної Часописи" з дня 9 липня с. р. була поміщена новинка п. з. „Не удала ся штука", в котрій було сказано між иншим, що Мартин Коник з Почаєвич, повіта дрогобицкого, обезпечив в „Днїстрі" хату на 400 зр., котра була варта 30—40 зр. З тої замітки міг би хто виснувати здогад, що наше Товариство приймає до обезпеченя предмети переціненї, хоч наш статут виразно постановляє, що на случай пожару виплачуємо відшкодоване лиш за дїйстну шкоду, бо обезпечене не повинно в случаю шкоди приносити зиску. Просимо отже в інтересї нашого Товариства помістити в своїй цїнній часописи слїдуюче поясненє: Єще дня 8 лютого 1894 р. обезпечив у нас Мартин Коник з Почаєвич дім мешкальний і стодолу на 300 зр. і на таку суму були ті будинки обезпеченї аж до 27-го серпня 1895, коли ми дістали письмо, щоби обезпечити дальше дім мешкальний на суму 250 зр. і стодолу на 250 зр., з причини, що ті будинки цїлком відновленї. Після розмірів, поданих у внесеню, будинок мешкальний міг по відновленю варговати 250 зр., і ту позицию оставили ми незмінненою, однако що до стодоли, то вартість єї видала ся нам перецїненою, і ми знизили єї вартість та приняли до обезпеченя лиш на суму 180 зр., а не 250 зр. Отже той факт може вже служити доказом, що в Дирекциї пильно трутинує ся кожде внесене, — але-ж не можливо добачити перецїненя, если у внесеню поданї якісь неправдиві факти, н. пр. фальшивий розмір будинків і т. д. Однак при лїквідациї правда все покаже ся і нїхто не дістане більше, як дїйстно виносила вартість будинку, хотяй-би і на значно висшу суму обезпечав. Вкінци примічаємо, що на підставі §. 11 статута ми знесли цїлковито обезпечене Мартина Коника.

— **Іспит зрілости** в коломийскій гімназиї відбув ся в днях від 4 до 9 липня с. р. під проводом краєвого інспектора Ів. Левицкого. До іспиту зголосило ся 20 учеників публичних і 2 екстерністів. З тих зложили іспит: Мих. Бабюк, Окт. Досхот, Казим. Гловиньский, Мих. Ганкевич, Мих. Юркевич, Мих. Кобиляньский (з відзн.), Мар. Ляхс, Яросл. Левицкий, Ляйзор Лїнденбавм, Мих. Лисий, Здисл. Островский, Ів. Семенюк (з відзн.), Мортко Зененвіб, Авр. Штайнер (екст.), Йос. Струминьский (з відзн.), Ів. Волошин. Одного ученика і одного екстерністa репробовано на рік, один відступив від іспиту, а двом позволено поправити іспит по феріях.

— **Нещастні пригоди.** В Мужилові, підгаєцкого повіта напались в печи господар Семко Новаковский і положив на нїм збіже до вишушеня, а на збіжу посадив дитину і вийшов з хати. Коли вернув, застав дитину неживу; померла від сильного попареня. — В наслїдок неосторожности при наливаню нафти до запаленої лямпи вибух огонь в хатї Йосифа Мазя в Старім селї, березівского повіта, при чім попарило ся шість осіб. Дві з них померли зараз, прочим грозить небезпечність утрати житя.

— **Убийство.** Дня 4 с. м. вийшов Лїпа Ґрос, економ в Славній, золочівского повіта, з двома паробками до лїса п. Вікт. Третера і велїв там косити сїножать. Тома Терещук, лїсний Третера, не давав косити і з того прийшло до суперечки, аж вкінци Терещук ударив Ґроса кольбою три рази по голові так сильно, що убив єго на місци. При третім ударі зломила ся рушниця і випалила та куля ранила Терещука в ногу.

— **З заздрости.** 26-лїтний муляр Юрий Стасюк в черновецкім передмістю Рошоши, пішов в суботу вечером до свого знакомого, але там здибав ся з Яковом Керским, котрий на него злий був задля якоїсь дївчини. Повстала сварка, а щоби єї скоро закінчити, Керский витягнув ніж і пхнув єго свому суперникови в груди. Стасюка житє загрожене, а Керского арештовано.

— **Отець убийником.** З Будапешту доносять, що якийсь Брабар, властитель більшої посїлости в Удвар допустив ся страшного злочину. Покалїчив свою жінку і пятеро дїтий так сильно, що четверо дїтий і жінка зараз померли, а пята дитина тяжко ранена. Відтак відобрав собі житє. Причина того страшного учинку незвістна.

— **Померли:** В Ґельвендорфі (Комарові) коло Стрия пастор Ґуст. Ціпсер лютераньский суперінтендант на Галичину і Буковину; — в Карльсбадї Ігн. Лїлїен, співвластитель банкового дому у Львові, в 62-ім роцї житя; — у Відни Зиновій Левицкий, студент лїсної академії, в 22-ім роцї житя; — в Познани Франц Добровольский, редактор Dziennik-а Poznański-ого; — в Новоселици коло Рожнова, 24 мая с. р. Микола Климкович, ученик І-го року учительскої семинариї, в домі родичів, по тяжкій паралїтичній недузї, в 18-ім роцї житя.

Всячина.

— **Спячі факіри — обманцями.** На сьвітї стало одного „чуда" менше. Спячі факіри, котрі, як ми то свого часу доносили, показували свою „штуку" за гроші показали ся простими обманцями. Факір, що лягав в скляну домовину на кількацайцятидневний сон, вставав в ночи. Єго товариші, що нїби то стерегли єго, здоймали верх домовини, котра була так зроблена, що дно від неї можна було легко відділити, а спячий товариш, котрий через день таки добре виспан ся, виходив тогди з під домовини. Всі три товариші забавляли ся тогди весело; їли і пили не лиш молоко але навіть і коняк та курили папіроси, а при тім ще й сьміяли ся, розуміє ся, що не в кулак, але таки в голос, що їх „штука", їх „чуди" так їм добре удає ся і приносить таки немалі гроші. Обманьство то викрило двох людий з комітету надзираючого, котрі насамперед насипали несностережено до домовини якогось порошку на чихане, а відтак ще й сховали ся так, що факіри їх не видїли. По опівночи викликали другі люди того факіра, що сидїв коло свого спячого тонариша, нїби то до якогось обчисленя, а тимчасом факір в домовинї збудив ся і зміркувавши, що в комнатї нема нїкого сїв в домовинї але й зараз став чихати. Коли сховавші ся члени комітету на то прибігли до него, він в одній хвили положив ся і причаїв ся. Але они вже не дали єму спати, лиш повели єго і єго товариша на полїцию, де з ними зроблено протокол. Факірів пустили на волю, але предприємцї зірвали з ними контракт і так стало одного „чуда" менше на сьвітї.

Господарство, промисл і торговля.

Торг збіжевий.

Львів дня 15 липня: Пшениця 7·— до 7·30 зр.; жито 5·60 до 5·90; ячмінь броварний 4·75 до 5·20; ячмінь пашний 4·20 до 4·75; овес 5·75 до 6·10; ріпак 8·75 до 9·20; горох 4·80 до 8·—; вика 4·25 до 4·75; насїне льнянне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·20 до 4·40; гречка 6·50 до 7·20; конюшина червона галицка —·— до —·—; шведска —·— до —·—; біла —·— до —·—; тимотка —·— до —·—; ганиж —·— до —·—; кукуруза стара —·— до —·—; нова 0·— до 0·—; хміль 10·— до 18·—.

Телеґрами.

Ішль 16 липня. Єї Вел. Цїсарева приїхала тут вчера вечером із Зальцбурґа. На двірци повитав Монархиню Є. Вел. Цїсар і Архікнягинї Мария Валерия і Єлисавета.

Будапешт 16 липня. Budap. Corr. доносить, що вчера перед полуднем відбули ся в Альчутї заручини Архікнаг. Мариї Дороти з кн. Филипом Орлеаньским.

Раймс 16 липня. В присутности президента Фора відкрито вчера памятник Іоанни д'Арк.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

армії, щоби виглядїти найлїпше пасовиско. Отже попращавши льорда Ґленарвана і єго товаришів, сїв на свого бистрого, австралїйского коня і за кілька хвиль щез в тумані пороху.

Віз розпочав знов свою перервану подорож і задержав ся вечером під горою Тальбот.

Тоді Паґанель звернув увагу подорожних, що то був день 25-го грудня, отже перший день Різдва, котре так торжественно обходить ся в анґлїйских родинах. Але кухар не забув о тім і славна вечеря, яку заставив під шатром викликала загальне вдоволене і похвали зі сторони пирующих. Треба признати, що п. Ольбінет справдї перейшов сам себе. Єго комора достарчила цїлий ряд европейских страв, з котрими рідко можна стрітити ся в пустинях Австралиї. Шинка з рена, солева воловина, вуджений лосось, ячмінні і вівсяні коржі, чаю до волї, горівка і кілька фляшок вина зложили ся на той славний пир. Подорожним здавало ся, що они в великій комнатї їдальній на замку Малькольм посеред шкотских гір.

Справдї нїчого не хибувало тій вечери. Однако Паґанель гадав, що до бенкету конечні ще й дикі помаранчі, що росли на деревах під горою. То були австралїйскі „мокалї". Ті дерева видають овоч досить несмачний, а єго зерна мають такий пекучий смак як турецкий перець. Ґеоґраф з любви до науки їв ті помаранчі так завзято, що спекло єму цїле піднебінє і він не міг відповідати майорови, котрий жартував з него, питаючи який смак мають австралїйскі овочі.

Слїдуючий день, 26-го грудня минув без нїякої пригоди. Подорожні попри жерела ріки Норгон, а потім напів висохлу ріку Мекенсі. Погода була постійна, а спека не велика. Від полудня віяв вітер і відсьвіжував воздух, немов у нас північний вітер. Паґанель звернув на то увагу свого малого приятеля Роберта Ґранта.

— То для Австралиї дуже добре, бо перечно на полудневій півкули тепло більше як на північній.

— А то чому? — спитав Роберт.

— Чому? — відповів Паґанель. — То ти нїколи о тім не чув, що в зимі земля найблизше сонця?

— Чув, пане Паґанель.

— І що в зимі маємо тому таку студїн, що проміне сонця паде скісно.

— Знаю о тім.

— Отже, хлопче, як раз тому теплїйше на полудневій півкули.

Не розумію — відповів Роберт — глядячи да него в зачудованю.

— Подумай — сказав Паґанель. — Коли ми там, в Европі маємо зиму, то яка-ж тоді пора року тут, в Австралиї?

— Лїто — відповів Роберт.

— Отже в наслїдок того приближення лїто полудневої півкулї теплїйше, як лїто полоси північної.

— А, справдї так, пане Паґанель.

— Тому, коли каже ся, що в зимі земля близше сонця, то се правда лише для нас, що мешкаємо на північній части кулї земної.

— Я над тим нїколи не гадав — сказав Роберт.

— Запамятай-же собі тепер о тім.

Роберт радо приймив ту науку, а вкінци довідав ся, що середна теплота в провінциї Вікториї доходить до 23° Ц.

Вечером задержав ся похід пять миль за озером Льондедель, між горою Друммонд на півночи і Драйден на полудни.

На другий день о одинайцятій годинї опинили ся подорожні над берегами ріки Віммера під 143° довжини.

(Дальше буде).

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.